Pochopiteľne, ako to v danom čase bývalo, na prejave Dubčeka pracovali viacerí odborníci, nebol to on sám, ktorý by ho bol celý koncipoval. Súčasťou prejavu sú viaceré tézy jeho priateľa H. Kočtúcha. V prejave napr. zaznievajú tézy o správnom rozmiestňovaní výrobných síl na Slovensku: to je „*kladný faktor našej ekonomiky, je to pozitívny klad, že práve vo východnej časti štátu, kde sú i iné zdroje priemyselného rastu, sú i dostatočné zdroje pracovných síl. Cez Slovensko prechádza a stále viac bude prechádzať rozhodujúca časť dovážaných surovín a vyvážaných výrobkov do Sovietskeho zväzu a iných socialistických krajín, významnú úlohu tu hrá Dunaj s oblasťou východu a Stredozemného mora.*" Dubček tiež spomenul, že na Slovensku rastú progresívne zdroje energie, cez jeho územie sa dováža plyn, je na ňom dostatok vodných zdrojov. To všetko v súhrne vytvára priaznivé predpoklady pre výraznejší rast spracovateľského priemyslu, ktorého výhodou je, že poskytuje väčší počet pracovných príležitostí ako priemysel základný či surovinový. A opätovne sa pýtal: Prečo tento súhrn podmienok nie je považovaný za pozitívum, ale javí sa ako problémový?[217]

Hneď po tomto prejave došlo v kuloároch k slovnej roztržke medzi A. Dubčekom a A. Novotným, čím sa už dlhšie trvajúce rozpory medzi nimi dostali na vyhrotenejšiu úroveň. A tak v októbri 1967, na ďalšom zasadaní ÚV KSČ, vystúpil Dubček so známym zásadným prejavom, ktorý krízu gradoval.

2.9 Niektoré výsledky ekonomického vyrovnávania Slovenska na úroveň českých krajín po dvadsiatich rokoch fungovania tzv. socialistickej ekonomiky

Oficiálna snaha štátu o vyrovnávanie ekonomickej a sociálnej úrovne Slovenska na úroveň českých krajín súvisí s politickým a hospodárskym vývojom, ktorý sa udial v Československu v prvom povojnovom období i so spôsobom vykonania menovej reformy na jeseň 1945. V nej Slovensko urobilo českej strane ústupok. Preto sa idea vyrovnávania stala aj súčasťou programu vtedajšej vlády. Problémom však bolo, že počas nasledujúcich dlhých rokov v skutočnosti nebola spracovaná teória takého procesu, resp. sa nevypracoval teoretický postup, na základe aplikácie ktorého by bolo možné dospieť v priebehu istého časového úseku k vyrovnaniu medzi úrovňou českých krajín a Slovenska.

Problematika vyrovnávania sa do istej miery spájala s procesom socialistickej industrializácie Slovenska. Jeho prvotnú úlohu, teda dosiahnuť, aby počet zamestnaných v priemysle bol vyšší ako počet zamestnaných v oblasti poľno-

[217] Cit. podľa ŽATKULIAK, Jozef – LALUHA, Ivan. *Alexander Dubček : Od totality k demokracii. Prejavy, články a rozhovory, výber 1963 – 1992.* Bratislava : Veda, 2002, s. 8.